

תיקון עקרונות הסכם מסגרת בין המשרד להגנת הסביבה לבין החברה הממשלתית לשירות

איכות הסביבה בע"מ – פרסום באתר האינטרנט בהתאם לתקנה ד3(ג)(2) לתקנות חובת

המכרזים, תשנ"ג - 1993

בהמשך להחלטת צוות המנכ"לים, כהגדרתו בתקנה ד3 לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993 (להלן - "התקנות") מיום 17.11.2015, שבה הוכרה החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ, חברה ממשלתית (להלן: "החברה"), כזרוע ביצוע של המשרד להגנת הסביבה לניהול פרויקטים של שיקום הקרקעות שיפוננו או פונו על ידי צה"ל וככל שיידרש, שיקום מתחמי מקרקעין שהוחזקו ו/או מוחזקים על-ידי התעשייה הצבאית לישראל בע"מ וכן שיקום קרקעות שגורמי המדינה מעוניינים לקדם, לפי תקנה ד3(ב)(1)(ב) לתקנות, וכזרוע לביצוע מטלות ישירות ומוגדרות של הממשלה במסגרת הפרויקטים של שיקום הקרקעות הנ"ל, בתחומים בהם הינה בעלת בעלות ובתחומים בהם אין לה תחרות, או בתחומים הקשורים באופן שאינו ניתן להפרדה לפעילות ליבה של החברה שבה אין לחברה תחרות, לפי תקנה ד3(ב)(1)(א) לתקנות, בהמשך לאישור עקרונות הסכם המסגרת בהחלטת ממשלה 1322 (דר/62) מיום 07.03.2016, להחלטת צוות המנכ"לים לאשר את ההכרה בחברה כזרוע ביצוע גם לעניין שיקום מטמנות וקרקעות המזוהמות מפסולת אסבסט מיום 11.02.2019, ובהמשך לתיאום שבוצע עם מנכ"ל משרד האוצר, מנהל רשות החברות הממשלתיות והחשב הכללי לפי סעיף ד3(ג)(1) לתקנות, להלן התיקונים הצפויים להסכם העקרונות :

1. אחריותה של החברה בשיקום קרקעות מפסולת אסבסט תוגבל באמצעות כתב שיפוי מהמדינה כמפורט להלן: בסעיף 31 להסכם העקרונות לאחר המילה "אחריות" יתווספו המילים "בכפוף להוראות כל דין", לאחר המילים "כתוצאה מכוח עליון" יתווסף "ככל שיש בהם כדי להשפיע על אירוע הנזק" ובסיפא יתווספו המילים: "כמו כן, לגבי יישום זרוע ביצוע לעניין שיקום קרקעות מפסולת אסבסט, יתווסף כתב שיפוי שיקבע זכאות החברה לשיפוי מהמדינה בגין תשלומי פיצויים והוצאות שעלולים להיגרם לה כתוצאה מיישום פרויקט שיקום קרקעות מאסבסט והכל בהתאם לעקרונות והתנאים כפי שיאושרו על ידי החשבונאי הראשי בחשב הכללי בהתאם להוראות תקנון כספים ומשק (תכ"מ) בעניין כתב שיפוי."
2. בסעיף 10 להסכם העקרונות, המילה "עקרונות" תוחלף במילה "מסגרת" והמילים בסיפא של הסעיף, "דמי הניהול יקבעו כאחוז מתקציב הביצוע של כל פרויקט", תוחלפנה במילים "בתאום עם החשב הכללי".
3. בסיפא של סעיף 12 להסכם העקרונות, המילים "תוך 60 יום מיום קבלת דרישת התשלום על כל נספחיה" תוחלפנה במילים "בהתאם לחוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ז – 2017 והוראות תקנון כספים ומשק (תכ"מ)".

להלן נוסח הסכם העקרונות, עם התיקונים המבוקשים בגרסת 'עקוב אחר שינויים'.

להלן ההסבר לנחיצות התיקונים:

1. החברה הממשלתית לשירותי איכות הסביבה בע"מ (להלן: "החברה") הוכרה ב-2015 על ידי צוות המנכ"לים, כהגדרתו בתקנה ד3 לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג – 1993 (להלן: "צוות המנכ"לים" ו"התקנות", בהתאמה), כזרוע ביצוע של המשרד להגנת הסביבה (להלן: "המשרד"), לטובת ניהול פרויקטים של שיקום קרקעות שיפוננו או פונו על ידי צה"ל וככל שנדרש, שיקום מתחמי מקרקעין שהוחזקו ו/או מוחזקים על-ידי התעשייה הצבאית לישראל בע"מ וכן שיקום קרקעות שגורמי המדינה מעוניינים לקדם, לפי תקנה ד3(ב)(1)(ב) לתקנות חובת המכרזים. כמו כן, החברה הוכרה כזרוע לביצוע מטלות ישירות במסגרת פרויקט שיקום הקרקעות הנ"ל, בתחומים בהם הינה בעלת בעלות ובתחומים בהם אין לה תחרות, או בתחומים הקשורים באופן שאינו ניתן להפרדה לפעילות ליבה של החברה שבה אין לחברה תחרות.

2. בהמשך להכרה, תיאם המשרד עקרונות להסכם המסגרת בין משרד לחברה, אשר אושרו בהחלטת ממשלה 1322(דר/62) מיום 07.03.2016 בהתאם לתקנה ד3(ג)3 לתקנות (להלן: "עקרונות ההסכם").
3. עם השלמת כלל ההליכים הנדרשים לפי תקנה ד3 לתקנות, נחתם ביום 12.04.2016 הסכם מסגרת בין המשרד לחברה (להלן: "הסכם המסגרת") והחברה החלה את פעילותה.
4. במסגרת ועדת ההיגוי המלווה את הפרויקט, שהוקמה מכוח הסכם המסגרת וכוללת את נציגי המשרד, החשב הכללי, אגף התקציבים, רשות מקרקעי ישראל ומשרד הביטחון, עלה הצורך ליישם במסגרת הפרויקט גם שיקום של קרקעות באתרי הטמנה וגם השלמה של הליך איתור, פינוי וסילוק אסבסט מהגליל המערבי ומאזורים נוספים ברחבי המדינה, ככל שיידרש.
5. ביום 6.1.19 פנה מנכ"ל המשרד לצוות המנכ"לים, בבקשה לאשר את יישום ההכרה בחברה הממשלתית לשירותי איכות הסביבה בע"מ כזרוע ביצוע של המשרד גם לעניין שיקום מטמנות ושיקום קרקעות מפסולת אסבסט – והכל בהתאם לתנאי תקנה ד3(ב) לתקנות. ביום 11.02.19 אושרה הבקשה(להלן: "אישור צוות המנכ"לים").
6. בהתאם לאישור צוות המנכ"לים, יישום שיקום מטמנות במסגרת הפרויקט, הושלם. הסכם המסגרת מול החברה תוקן והוספו הוראות מיוחדות הדרושות לטובת שיקום מטמנות (מבלי שהיה צורך לתקן את עקרונות ההסכם).
7. לעניין יישום שיקום קרקעות מפסולת אסבסט במסגרת הפרויקט – עקרונות ההסכם והסכם המסגרת, מטילים על החברה את כלל האחריות על נזקים הנגרמים כתוצאה מביצוע עבודות השיקום. אולם, לעניין עבודות הכרוכות בפסולת אסבסט, קיים חשש שחשיפה לאסבסט תגרום לתחלואה במחלות שונות (אסבסטוזיס, מזותליומה או סרטן הריאות) עם תקופת חיביון ארוכה ביותר של עשרות שנים. נזק פוטנציאלי זה מהווה סיכון משמעותי. מבדיקה שבוצעה בשיתוף החברה וחברת ענבל, חברת הביטוח הממשלתית, עבודות אסבסט אינן מכוסות כיום על ידי חברות הביטוח והחברה אינה יכולה לשאת בסיכון בעצמה. לכן המדינה, כמזמין העבודה, תהיה מוכנה לשפות את החברה בגין תשלומים שתחויב בהם עקב ביצוע עבודות אלו, בהתאם לעקרונות והתנאים שיוסכמו במסגרת כתב השיפוי.
8. לאור האמור לעיל, הצורך בכתב שיפוי לעניין יישום זרוע הביצוע גם לטובת פינוי וסילוק אסבסט מהגליל המערבי ומאזורים נוספים ברחבי המדינה, מחייב תיקון של עקרונות ההסכם שבין המשרד לבין החברה בסעיף האחריות.
9. ביום 10.01.2022 פנתה מנכ"לית המשרד למנכ"ל משרד האוצר, מנהל רשות החברות הממשלתיות, והחשב הכללי על מנת לקבל את אישורם לתיקון סעיף האחריות בעקרונות ההסכם, בהתאם לתקנה ד3(ג)1 לתקנות.
10. בהמשך לפניית מנכ"לית המשרד, בא המשרד בדברים עם נציגי החשב הכללי, בעניין תיקונים נוספים הנדרשים לעקרונות ההסכם המסגרת ולפיכך, פנתה מנכ"לית המשרד ביום 21.1.22 בשנית למנכ"ל משרד האוצר, מנהל רשות החברות הממשלתיות והחשב הכללי לאשר תיקונים נוספים לעקרונות ההסכם בעניין התשלומים לחברה, כמפורט להלן. יובהר כי התיקונים הם גם על דעת החברה.
11. בהתאם לעקרונות ההסכם דמי הניהול יקבעו בהסכם המסגרת (כמפורט להלן כתוב הסכם העקרונות אך ברי כי הכוונה היא להסכם המסגרת ולכן נדרש תיקון), כאחוז מתקציב הביצוע של כל פרויקט. התמורה לחברה בעבור שירותי הניהול נקבעה בהסכם המסגרת כאחוז משתנה מהיקפו של כל פרויקט, בין 6.75% ל-6.25%, היורד ככל שהיקף הפרויקט עולה, ובמקרים של ביצוע עצמי, 5.65%.
12. בחלוף כ-4 שנים מתחילת הפרויקט, כשנה לפני מועד מימוש האופציה הראשונה (ההסכם כולל תקופת התקשרות ראשונה של 5 שנים עם שתי אופציות להארכת ההסכם ב-5 שנים נוספות כל אחת עד למקסימום של 15 שנים או עד לסיום הפרויקט, המוקדם מביניהם) החל משא ומתן בין נציגי החשב הכללי באוצר לבין החברה בעניין שינוי התמורה לחברה. לאחר מו"מ שארך קרוב לשנה, סוכם בין נציגי החשב הכללי לחברה, כי התמורה לחברה תשתנה כך שמדרגות התמורה המשתנה ישונו ל-8%, 6.5%

4.5%-3.75%, כתלות בהיקף הפרויקטים השנתי, במקום היקפו של כל פרויקט. בנוסף נקבע כי החברה תהיה זכאית לסכום קבוע, גם כן כתלות בהיקף הפרויקטים השנתי, בסכום של 5.6 מלש"ח שיכול לרדת ל-5.2 מלש"ח במקרה של שנתיים רצופות של היקף פרויקטים שנתי נמוך (מתחת ל-45 מיליון ₪) או לעלות ל-6 מלש"ח במקרה של היקף פרויקטים שנתי גבוה (מעל 100 מיליון ₪). שינוי התמורה עוגן במסגרת מימוש האופציה הראשונה להארכת ההתקשרות עם החברה. על מנת להתאים את הסכם העקרונות לתמורה זו, כלומר להוספת הסכום הקבוע ולהתייחסות להיקף פרויקטים שנתי, ועל מנת לייתר תיקונים נוספים לעקרונות ההסכם בעניין זה בעתיד, ובתאום כאמור עם נציגי החשב הכללי, מוצע למחוק את הסיפא של סעיף 10 להסכם העקרונות "דמי הניהול יקבעו כאחוז מתקציב הביצוע של כל פרויקט" ולהחליפה במילים "בתאום עם החשב הכללי". בנוסף כאמור, בסעיף נכתב כי דמי הניהול יקבעו בהסכם העקרונות, כשהכוונה היא להסכם המסגרת ולכן מוצע לתקן את הסעיף ולהחליף את המילה "עקרונות" במילה "מסגרת".

13. למען הדיוק, יובהר כי מימוש האופציה בוצע בשני שלבים, ראשית ל-6 חודשים ואז ל-4.5 שנים נוספות, מאחר שהחברה היא חברה בהפרטה, כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה – 1975, ואישור החשב הכללי למימוש האופציה ניתן בשלב הראשון ל-6 חודשים בלבד.

14. בנוסף, לאור חקיקת חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ז – 2017, ועל דעת נציגי החשב הכללי, יש להתאים את סעיף מועדי התשלום לחברה בהסכם העקרונות לחוק. מאחר שגם הוראות תקנון כספים ומשק רלוונטיות לאופן ומועדי התשלום לחברה, נבקש להוסיף גם כי התשלום יתבצע בהתאם להוראות תקנון כספים ומשק (תכ"ס). לפיכך, מוצע לעדכן את הסיפא לסעיף 12 להסכם העקרונות, ולהחליף את המילים "יתוך 60 יום מיום קבלת דרישת התשלום על כל נספחיה" במילים "בהתאם לחוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ז – 2017 והוראות תקנון כספים ומשק (תכ"ס)".

15. אישור מנכ"ל משרד האוצר, מנהל רשות החברות הממשלתיות, והחשב הכללי לתיאום כלל התיקונים לעקרונות ההסכם מצ"ב כנספח א' להצעת מחליטים זו.

16. בהתאם לתקנה 3ד(ג)(2) לתקנות עקרונות ההסכם פורסמו באתר של מנהל הרכש הממשלתי במרשתת.

17. בחלוף 14 ימים מהפרסום, מבוקש אישור ועדת השרים לתיקון עקרונות ההסכם בהתאם לתקנה 3ד(ג)(3).

18. נוסח סעיף האחריות המתוקן אשר תואם כאמור יהיה כדלהלן (התיקון מסומן בקו תחתון): "מרגע תחילת ביצוע שירותי השיקום נשוא הסכם זה, החברה תהא אחראית בכפוף להוראות כל דין, לכל נזק אשר נגרם כתוצאה מביצוע עבודות השיקום, למעט נזקים שנגרמו כתוצאה מכוח עליון ככל שיש בהם כדי להשפיע על אירועי הנזק. כוח עליון יכול גם פרוץ מלחמה או פעולות איבה, אולם רק ככל שוועדת ההיגוי תחליט שיש בהם כדי להפריע ליכולתה של החברה לבצע את עבודות השיקום נשוא הסכם זה. כמו כן, לגבי יישום זרוע לעניין שיקום קרקעות מפסולת אסבסט, יתווסף כתב שיפוי שיקבע זכאות החברה לשיפוי מהמדינה בגין תשלומי פיצויים והוצאות שעלולים להיגרם לה כתוצאה מיישום פרויקט שיקום קרקעות מאסבסט והכל בהתאם לעקרונות והתנאים כפי שאושרו על ידי החשבונאי הראשי בחשב הכללי בהתאם להוראות תקנון כספים ומשק (תכ"ס) בעניין כתב שיפוי".

19. המשרד פעל תקופה ארוכה מול החשבונאי הראשי בחשב הכללי ומול הייעוץ המשפטי במשרד האוצר במטרה להגיע לנוסח כתב שיפוי מוסכם עם החברה שיאפשר שיפוי במקרים המתאימים בהעדר ביטוח כאמור והגיע לנוסח מוסכם.

20. למען הדיוק, נציין כי המשפטים המסומנים בקו "בכפוף להוראות כל דין" ו – "ככל שיש בהם כדי להשפיע על אירועי הנזק", הושמטו בטעות מנוסח הסכם העקרונות המקורי (הם מופיעים בהסכם המסגרת) ונבקש במסגרת תיקון זה, להכניס גם אותם למרות שאין להם קשר ליישום ההסכם לעניין האסבסט.

21. נוסח סעיף התמורה אשר תואם כאמור יהיה כדלקמן (התיקון מסומן בקו תחתון): 'תמורת ניהול פרויקט השיקום בהתאם להסכם המסגרת, לשביעות רצונו המלאה של המשרד ו/או הפועלים מטעמו ו/או וועדת ההיגוי, מתחייב המשרד להעביר לחשבונה הכללי של החברה דמי ניהול כפי שיקבע בהסכם העקרונות המסגרת בתאום עם החשב הכללי דמי הניהול יקבעו באחוז מתקציב הביצוע של כל פרויקט'.

22. נוסח סעיף מועדי התשלום לחברה אשר תואם כאמור יהיה כדלקמן (התיקון מסומן בקו תחתון):
"דמי הניהול או התשלום השנתי המינימאלי ישולמו לחברה מידי רבעון באופן הבא: החברה תעביר למשרד, עד 14 יום לפני תום כל רבעון, חשבונות ודרישה לתשלום, אליה יצורף דו"ח ביצוע המסכם את הפעולות שבוצעו על ידי החברה ברבעון זה, כרטסת הנהלת החשבונות של הפרויקט ומאזן בוחן של פרויקט השיקום של כל אתר. המדינה תעביר את התשלום לחברה בהתאם לחוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ז – 2017 והוראות תקנון כספים ומשק (תכ"מ). תדך 60 יום מיום קבלת דרישת התשלום על כל נספחיה".

בברכה,

לימור גתי, עו"ד

סגנית בכירה ליועצת המשפטית